

A vertical decorative bar on the left side of the slide, consisting of a thin black line and a wider orange-filled bar.

Τα οικονομικά του ανοιχτού λογισμικού
και ο ρόλος του δημόσιου τομέα.

Ανέστης Φιλόπουλος

Μερικά ερωτήματα για το ανοιχτό λογισμικό

- Γιατί διαδίδεται?
- Παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα?
- Τι επιπτώσεις επιφέρει στην οικονομία?
- Ποιές είναι οι τάσεις της αγοράς?
- Ποια η σχέση του με τη δημόσια σφαίρα?
- Πως το αντιμετωπίζει η κοινωνία?
- Χρειάζονται Ευρωπαϊκές πολιτικές?
- Προς ποια κατεύθυνση?

Ο Καντ, ο Μπένθαμ & το ανοιχτό λογισμικό

- Το ανοιχτό λογισμικό είναι «καλό»...
- Το ανοιχτό λογισμικό είναι χρήσιμο...

Τι σημαίνει η προσφορά λογισμικού με σύμβαση «ανοιχτού κώδικα»?

- Μια διαφορετική διαδικασία παραγωγής.
- Μια διαφορετική σχέση με τους τελικούς χρήστες και την αγορά.

Γιατί διαδίδεται το λογισμικό ανοιχτού κώδικα?

- Το λογισμικό ανοιχτού κώδικα αποτελεί συγκριτικά πιο αποτελεσματικό περιβάλλον για την παραγωγή πολυσύνθετου και πολύπλοκου λογισμικού.
- Για ορισμένες κατηγορίες λογισμικού, η δημιουργία λογισμικού με καθεστώς ανοιχτού κώδικα επιτρέπει την μαζική εμπλοκή εξειδικευμένων πόρων στην διαδικασία παραγωγής με αποτελεσματικότητα που καμία εταιρεία δεν μπορεί να προσφέρει (Bessen 2005).

Το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του ανοιχτού κώδικα στην παραγωγική διαδικασία

- Επιτρέπει την μείωση του κόστους ανάπτυξης λογισμικού με την πρόσβαση σε μια παγκόσμια δεξαμενή γνωσσιακού κεφαλαίου.
- Διαχειρίζεται την πολυπλοκότητα με ανώτερη οικονομική αποτελεσματικότητα.
- Προσφέρει καλύτερη σχέση επιδίωξης οικονομικών κλίμακας προς σταθερά κόστη.
- Ενδυναμώνει την ποιότητα και την αξιοπιστία.

Επιπτώσεις στις αγορές και στα επιχειρηματικά μοντέλα - I

- Αποδυναμώνει το vendor lock-in.
- Αποσυνδέει την υποστήριξη από την ανάπτυξη εφαρμογών και λύσεων.
- Ενδυναμώνει τους χρήστες.
- Ενισχύει την σύνδεση της έρευνας και της ανάπτυξης με την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής.
- Αναπτύσσει αποτελεσματικότερα την καινοτομία.

Επιπτώσεις στις αγορές και στα επιχειρηματικά μοντέλα - II

- Διευρύνει τον αριθμό των δυνάμει παρόχων υπηρεσιών πληροφορικής.
- Αναδιατάσσει τα μερίδια αγοράς.
- Αποτελεί σχεδόν μόνιμο στοιχείο στρατηγικών «εισόδου» σε αγορές από νεοεισερχόμενους παίκτες.
- Περιορίζει το κόστος και τις τιμές και βελτιώνει την σχέση αξίας προς κόστος.

Προς τα που οδεύουν οι αγορές λογισμικού? - I

- 85% των εταιρειών χρησιμοποιούν κάποιο είδος ανοιχτού λογισμικού (Gartner).
- 80% των εφαρμογών λογισμικού που σήμερα αναπτύσσονται περιλαμβάνουν τμήματα ανοιχτού λογισμικού (Gartner).
- Μέχρι το 2012 προβλέπεται πολύ σημαντικότερη διείσδυση και εδραίωση του ανοιχτού λογισμικού.
- Όλοι (σχεδόν) υποστηρίζουν το ανοιχτό λογισμικό π.χ. www.microsoft.com/opensource.

Οι τάσεις της αγοράς - II

- Η πλειονότητα των μεγάλων παραγωγών λογισμικού ενσωματώνουν προσεγγίσεις ΛΑΚ στις συμβάσεις παροχής των υπηρεσιών τους.
- Οι System integrators περιλαμβάνουν ολοένα και περισσότερο ως επιμέρους συστατικά στις υπηρεσίες τους λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
- Η διαλειτουργικότητα των δεδομένων αρχίζει να γίνεται αναγκαία προδιαγραφή.

Για ποιο ανοιχτό λογισμικό μιλάμε? - III

- Τοιχισμένοι κήποι...
- Πολλά και διαφορετικά καθεστώτα αδειοδότησης λογισμικού.
- Ανατροπή των ισχύοντων μοντέλων, ρευστότητα επιχειρησιακών στρατηγικών και διερευνήσεις.
- Υβριδικές προσεγγίσεις συγκερασμού της αξιοποίησης της παραγωγικής δύναμης και της ελκυστικότητας του ανοιχτού λογισμικού για το χρήστη με τις εταιρικές εμπορικές στρατηγικές.

Οι τάσεις στην οικονομία του λογισμικού - IV

- Η παραγωγή και η αδειοδότηση λογισμικού με ανοιχτό κώδικα είναι μια κυρίαρχη τάση στην παγκόσμια αγορά.
- Η διάδοση λογισμικού με ανοιχτό κώδικα χαρακτηρίζεται από πολλά και διαφορετικά καθεστώτα που συνυπάρχουν.
- Τι θα προκύψει τελικά?

Η δημόσια σφαίρα και το λογισμικό

- Το λογισμικό έχει μια στρατηγική σημασία και μέγεθος για την κοινωνία.
- Η διαχείριση του δεν είναι θέμα βιομηχανικής πολιτικής (μόνο) ούτε μπορεί να εξαντλείται σε ειδικά συμφέροντα και ομάδες.
- Τι κάνει ιδιαίτερο το λογισμικό?

Θετικές εξωτερικότητες του λογισμικού

- Οικονομική αποτελεσματικότητα που διαχέεται.
- Η τιμή του λογισμικού δεν αντανακλά το σύνολο του κόστους και του οφέλους από την παραγωγική διαδικασία.
- Όταν η τιμή δεν προσφέρει αποτελεσματική πληροφορία, η κοινωνία δεν βελτιστοποιεί την ευημερία της.

Τι είναι δημόσιο αγαθό?

	Excludable	Not excludable
<u>Rivalrous</u>	<u>Private goods</u> food, clothing, toys, furniture, cars	<u>Common goods</u> (<u>Common-pool resources</u>) fish, hunting game, water, arterial roads
Non-rivalrous	<u>Club goods</u> satellite television, golf courses, cinemas	Public goods national defense, free-to-air television, air

http://en.wikipedia.org/wiki/Public_good

Το λογισμικό ως δημόσιο αγαθό

- Το λογισμικό σήμερα είναι ένα ιδιωτικά παραγόμενο προϊόν/υπηρεσία.
- Πως χρηματοδοτείται η παραγωγή ενός δημόσιου αγαθού?
- Αν η δημόσια σφαίρα αντιμετωπίζει το λογισμικό ως ένα δημόσιο αγαθό....

Πως αντιμετωπίζουν οι δημόσιες πολιτικές το ανοιχτό λογισμικό?

- Κίνητρα, βλέψεις και στρατηγικές.
- Το παγκόσμιο λογισμικό είναι μια αμερικάνικη βιομηχανία.
- Εθνικές δημόσιες πολιτικές στην Ευρώπη.
- Το ανοιχτό λογισμικό και η Ελλάδα.
- Πολυπλοκότητα, κλίμακα και Ευρωπαϊκές προσεγγίσεις.

Ποιες Ευρωπαϊκές πολιτικές επιδρούν στην παραγωγή/χρήση ανοιχτού λογισμικού?

- Έρευνα και ανάπτυξη.
- Περιορισμός της ολιγοπωλιακής ισχύος.
- Ενίσχυση της βιωσιμότητας και της προσφοράς ανοιχτού λογισμικού.
- Προώθηση της διαλειτουργικότητας.
- Ανάπτυξη των δημόσιων υποδομών.

Το μωσαϊκό του Ευρωπαϊκού πολιτικού γίγνεσθαι

- Αποφάσεις της Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου.
- Ανακοινώσεις της Επιτροπής.
- Μελέτες και θέσεις των υπηρεσιών.
- Ερευνητικά (και άλλα) προγράμματα & έργα.
- Κοινωνικοί εταίροι, Ευρωπαϊκή δημόσια σφαίρα.
- Εθνικές πολιτικές.

Η Ευρώπη & το ανοιχτό λογισμικό: μία σύντομη αποτίμηση

Τομέας

Αποτίμηση

Κυρίαρχη αντίληψη –moral high ground:	Ισχυρή
Συμμαχίες:	Αδύναμες
Πολιτικές:	Αντιφατικές, κατακερματισμένες
Επιπτώσεις:	Θετικές αλλά ανεπαρκείς

Γιατί μια Ευρωπαϊκή στρατηγική?

- Οι αποφάσεις λαμβάνονται στην Ευρώπη.
- Ανάγκη επικοινωνίας και όσμωσης με τις εξελίξεις σε άλλες χώρες.
- Ανάγκη συνεργασιών και συμμαχιών με κοινωνικούς εταίρους, με όμορους οργανισμούς και δυνάμεις.

...προς ποια κατεύθυνση?

- Ανάγκη να μετασχηματιστεί μια ηγεμονία ιδεών σε συνεκτικές ευρωπαϊκές πολιτικές και σε αποτελεσματικό νομοθετικό πλαίσιο.
- Ανάγκη ανάπτυξης και προστασίας των δημόσιων υποδομών
- Ανάγκη δημιουργίας κρίσιμης μάζας χρηστών, εφαρμογών, αγοράς.
- Ανάγκη να δημιουργηθούν οι ικανές δομικές προϋποθέσεις για την ισότιμη αντιμετώπιση του ανοιχτού λογισμικού.

Μέτρα & πολιτικές – μερικά παραδείγματα...

- Στοχευμένη υποστήριξη έρευνας & ανάπτυξης για εφαρμογές ανοιχτού κώδικα.
- Κοινές ευρωπαϊκές προδιαγραφές για τις δημόσιες υποδομές πληροφορικής.
- Προδιαγραφές διαλειτουργικότητας δεδομένων.
- Διαβούλευση για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.
- Άλλα μέτρα, π.χ. ένα Ευρωπαϊκό “open” ECDL.

Στο δια ταύτα...

- Κομμάτι της εξόδου από την κρίση είναι το ανοιχτό λογισμικό.
- Μια εθνική στρατηγική για το ανοιχτό λογισμικό.
- Μια εθνική πολιτική χρειάζεται ευρωπαϊκή παρουσία, συνεργασίες, συμπράξεις και όραμα.
- Το ανοιχτό λογισμικό είναι αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη.

Ευχαριστώ πολύ.

Ανέστης Φιλόπουλος

email: a.filoroulos@mycosmos.gr